

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Félévre 340 K
 Negyedévi 170 K Egész évre 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Wolff Károly Debrecenben

A Ker. Nemzeti Liga holnapi közgyűlése

A Keresztyén Egység táborának és a fővárosi közgyűlés keresztyén többségének vezére rövid időre ellátogat Debrecenbe, hogy résztvegyen a Ker. Nemzeti Liga közgyűlésén. *Berndt* István, *Schandl* Károly államtitkár, *Kelely* Dénes, a Máv. elnökgazdátja, *Biber* Gyula és még számos közéleti kiválóság érkezik hozzánk ez alkalommal, hogy tanúságot tegyenek róla, miszerint a keresztyén nemzeti gondolat legkitűnőbb harcosai és leghivatottabb munkásai biznak benne, hogy Debrecenben igenis fog még rövidesen újra lengeni a diadalmas háromszínű nemzeti lobogó.

A Egyesült Ker. Nemzeti Liga közgyűlést holnap, június 29-én délelőtt 11 órakor a vármegyeház dísztermében tartja meg.

Wolff Károly és a kíséretében levő budapesti vendégek hajnali 4 órakor érkeznek s a Liga választmánya s tagjai reggel 9 órakor

jelennek meg fogadásukra. E célból az elnökség ezután kéri fel a választmány s általában a Liga tagjait, hogy csütörtökön reggel három-negyed 9 órakor a vasúti állomási épület nagy pénztárcsarnokában pontosan gyülekezzenek.

A közgyűlést követően délután fél 2 órai kezdettel a vasúti állomás I. osztályú várótermében társasbéd lesz. Minthogy külön meghívást az idő rövidsége miatt nem lehet mindenkinek küldeni, az elnökség felkéri a tagokat, hogy az ebéden való részvételre dr *Gájsy* János titkárnál (Széchenyi utca 19., telefon 3-66) szerdán délelőtt 8-12 és délután 3-6 óra között jelentkezzenek. Az ebéd ára 140 korona.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége vezetősege felkéri a MANSz tagjait, hogy a Liga holnapi közgyűlésén teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

Cseh kéz rendezi az ausztriai zavargásokat

Az állami alkalmazottak megszüntették a sztrájkot

Budapest, július 27. Az egész ausztriai vasúti- és postásztrájkot Csehország kezdeményezte a megszállítás reményében, amelyre abban az esetben kapott felhatalmazást, ha Seypel kancellár pénzügyi terveinek bukása után Ausztriában vagy anarchia ütne ki, vagy pedig a Németországhoz való csatlakozást kísérelnék meg.

Pontosan megállapították, hogy a dunai hajókon munkáskülső emberek közlekednek Bécs és Pozsony között, akik Csehország megbízásából Bécsben munkászavargásokat csinálnak. A mostani vasúti sztrájknál is ezek az izgatott viték a főszerepet, akik most a sztrájk bukása után nyugodtan utaztak a reggeli hajókon Pozsony felé. Amint fennhézva kijelentették, a vasúti sztrájk után jön majd a többi, a vasasok és a többi szakmák, de Seypelnek buknia kell. Érdekes, hogy még fehér országból Magyarországból is szociáldemokrata megbízottak utaznak Bécs és Budapest között.

Budapest, június 27. A prágai nemzetgyűlésen a múlt héten Knirsch német nemzeti képviselő leleplezte a cseh kormányt, hogy Franciaországgal titkos szerződést kötött. A szerződésben többek között megállapodtak abban, hogy Ausztriát a Németországhoz való csatlakozás, vagy belső felfordulás esetén a csehek fogják megszállani Franciaország jóváhagyásával.

Bécs, június 27. A sajtó számára a következő hivatalos közleményt adták ki:
 Éjféli után megjelentek a szövetségi kancellári hivatalban a szakszervezeti bizottsághoz tartozó közlekedési alkalmazottak képviselői. Közölték, hogy a szakszervezeti bizalmiférfiak gyűlése a sztrájk megszüntetését határozta el és kérte, hogy kezdjék meg nyomban a tárgyalásokat. A kormány tudomásul vette a sztrájk megszüntetésének bejelentését és tudatta, hogy a minisztortanács határozata alapján a nemzetgyűlés mai ülésén törvényjavaslatot terjeszt elő, amely törvényes uton fogja szabályozni az állami alkalmazottaknak, a javadalmazási törvény tételén túlmenő pótlékait. A szakszervezetek képviselői arra kérték a kormányt, hogy a sztrájkoló közlekedési alkalmazottak megrendszabályozásától tekintsen el. A közlekedésügyi miniszter ehhez hozzájárult. A nemzetgyűlés a legközelebbi hetekben szakadatlanul dolgozni fog, úgy hogy körülbelül 10-ig valószínűleg elkészül Ausztria új pénzügyi berendezésének alapvető munkálataival.

Bécs, június 27. A Közüti Vasut alkalmazottainak sztrájkja tovább tart. Tárgyalásokra a község tanácsa és a sztrájkolók között nem került a sor. A sztrájkolók több város gyártelepeinek a munkásait sztrájkra akarták ösztönözni, de a gáz- és villamosművek munkásainak csak egy kis csoportja maradt távol.

A község ellenszenve és nyomása volt elsősorban az, ami késő éjszaka a sztrájknak feltétel nélküli való megszüntetésére indította a sztrájk munkásait.

A kormány egész idő alatt kerülte a sztrájkolókat vezetőivel való tárgyalást, mert azon az állásponton volt, hogy az állami alkalmazottak fizetését a nemzetgyűlés és nem a sztrájkbizottságok vannak hivatva megállapítani.

A Seypel-kormány véget akar vetni annak a lehetetlen állapotnak, hogy a radikális szakszervezetek állapítsák meg hétről hétre a kormány alkalmazottainak fizetését és törvényes uton akarja rendezni ezt a kérdést. E célból törvényjavaslatot dolgozott ki, amelyet ma délután terjesztettek a parlament elé, miután a sztrájkolók a kormány által szabott ama feltételeknek, hogy hagyják abba a sztrájkot, eleget tettek. A szocialista vezetőknek, főleg Seitznek, sok rábeszélésbe került, amíg sikerült a demagóg jelszavaktól félrevezetett munkásvezéreket a sztrájk abbahagyására rábírn.

A munkásvezérekkel való tárgyalások folyamán délután kiderült, hogy a Bécsben szélkező antant missziók értesére adták a szocialisták vezéreinek, hogy ha a sztrájk okozta anarchia rövidesen véget nem ér, az antant attól sem fog visszariadni, hogy fegyveres erővel állítsa helyre a rendet. A megszállásnak közvetlenül ugyan nem, de távolabbról fenyegető veszélye és a sztrájkolóknak nem egészen egyöntetű állásfoglalása végül is arra indította a munkásvezéreket, hogy a sztrájkot lefújják.

A sztrájk abbahagyását elhatározó ülés

amely délután négy órakor kezdődött és csak éjjel tizenegy órakor ért véget, igen viharos lefolyású volt.

Ezeröttszáz bizalmiférfi vett részt rajta és végül 19 szó ellenében az ezeröttszáz elfogadta a kormány ajánlatát és kimondta, hogy éjféltől megkezdődik a munka.

A szocialista párt vezetői már a kora délutáni órákban a sztrájk abbahagyása mellett kardoskodtak, mert attól tartottak, hogy a szellemek, amelyeket ilymódon felidéztek, nem állanak meg az állami intézményeknél, hanem a szocialista vezetés alatt álló bécsi városi üzemekre is kiterjesztik ronboló hatásukat.

Ez a félelmük nem volt alaptalan. Reuman polgármester és a városi tanácsban ülő többi szocialista vezetők hiába magyarázták a villamos vasuti alkalmazottaknak, hogy a forgalom megbénításával saját maguk alatt vágják a fát, mert ha fizetési követeléseiket a város teljesíti, úgy egy utazás a villamoson 300 koronába fog kerülni. A bizalmi férfiak nem engedtek és este hat órakor a villamosvasutak alkalmazottai sztrájkba léptek.

Eltemették Rathenaut

Berlin, június 27. Rathenau dr temetésén Berlin lakossága óriási számban vett részt. A koporsót, melyet az elnöki emelvényen ravataloztak fel, a birodalmi zászló borította. — A gyászbeszédet Ebert birodalmi elnök tartotta meg. Rathenau dr holttestét Oberschweideban a legszűkebb családi körben helyezték örök nyugalomra, csak a rabbinus mondott gyászimát.

Berlin, június 27. A birodalmi gyűlésen holnap délelőtt gyásztüntetést lesz Rathenau halála miatt. Ez alkalomból valamennyi postai, táviró és távbeszélő üzem 5 percig szünetelni fog, azután folytatja munkáját. Az irodákban és műhelyekben, valamint a gyárakban kedden déltől szerdán délig beszüntetik a munkát, csak az élelmiszerüzemek fognak dolgozni.

Róma, június 27. A kamara tegnapi ülésének a megnyitására Facta miniszterelnök kifejezést adott Rathenau dr német külügyminiszter halála okozta általános megdöbbenésnek. A különböző pártok nevében felszólalt képviselők csatlakoztak Facta kijelentéséhez. A kamara elhatározta, hogy részvétárvitratot intéz a német parlamenthez.

London, jun. 27. Reuter. Lloyd George beszéde elején szót Németországnak a népszövetségbe való felvételéről. Egyúttal kifejezte azt a kívánságát, hogy Oroszországot is vegyék be a népszövetségbe, mihelyt megfelelő diszpozíciója nála jelentkezik. Megvetést fejezte ki azzal a gyáva merénnyel szemben melynek Rathenau áldozata lett. Rathenaut — mondta a miniszterelnök — azért ölték meg, mert a szövetségesek és a Németország közötti viszonyt meg akarta javítani.

A tüntető sztrájk

Berlin, június 27. Németországban általában nyugalom van, csupán Hamburgban és Drezdában történtek zavargások. A többségi és a független szocialisták között tárgyalások indultak meg parlamenti munkaközösség létrehozására, és a függetlenek be fognak lépni a kormányba.

A tüntető általános sztrájk ma délelőtt

kezdődött: csak a vasut, posta és táviró a kivétel, azonban öt percre itt is megállott a munka.

Llyod George ma részvétáviratot intézett a birodalmi kormányhoz, ugyancsak az olasz kormány is.

A jobboldali pártok elhatározták, hogy a versaillesi béke elleni tüntetésüket elhalasztják és ezt kiáltványban közölték, ugyancsak kiáltványt tettek közé a centrum és a demokrata pártok is, melyben a legélesebb harcot jelentik be a monarchisták.

A nyomozás a legerélyesebben folyik: az óriási apparátussal dolgozó rendőrség 9 embert tartóztatott le eddig, köztük *Karl Tiltersen* kapitányt és *Hoffmann* főhadnagyot Fleuzbergben. A gyanu szálai a német néppárt felé vezetnek és a Ludendorff diszelnöksége alatti nacionalista egyesületben végzett házkutatás adatai állítólag megerősítik ezt a hírt.

Véres zavargások

Bécs jun. 27. (MTI. magánjelentése.) A *Neues Wiener Tagblatt*nak jelentik *Berlinből*: Magánjelentések szerint Drezdában véres összeütközés volt a kommunisták és a rendőrség között. A kommunisták tiltakozó felvonulásokat tartottak, amelyet a rendőrség kénytelen volt erőszakkal, helyenként fegyveresen fékmentani.

Hamburg, jun. 27. A mai tüntetések után a tömegek elvonulása alkalmával a tüntetők kisebb rendőrszeggel összeütköztek. Egy halott és hat sebesült volt az áldozat.

Berlin, június 27. A *Rathenau* mellett Hamburgban tartott tömegtüntetés alkalmával a tüntetők és a rendőrség között összeütközésre került a sor és több ember a tömegből súlyosan megsebesült, egyesek bele is haltak sérülésükbe.

Berlin, június 27. Helsingforsban a német követség megkeresésére a június 27-án érkezett *Rügen* nevű gőzös fedélzetén letartóztatott három embert, akiket az a gyanu terhel, hogy résztvettek *Rathenau* meggyilkolásában.

Páris, június 27. A nacionalista sajtó, amely *Rathenau* meggyilkolása után azt hangoztatta, hogy Németországban meg fog dőlni a köztársasági államforma, mára elhallgatott és vannak lapok, amelyek arról írnak, hogy ki kell békülni a németekkel, mert az erőszakos politika megbontásra vezethet és annak Franciaország is kárát vallja.

Az amerikai gabonatermés

Magyarországot mint agrár államot a buza világszerte árának szempontjából érdekli az amerikai gabona termés, mely most Oroszország kimaradása miatt Európában domináló szerepet visz hatalmas fölöségeivel s az árak kialakulásában döntő tényező. Az utolsó két hét alatt 130 centről 117 centre esett a buza az Unió piacain. A kínálat és az elhajzás nem voltak arányban. Az Unióban a múlt héten 8,3 millió, *Winnipegben* 2,6 millió bushel került eladásra. A terméskilátások igen kedvezőek. Egyedül *Kansasban* 108 millióra becsülik a várható buzatermést. A tavaszi buza állapota is mindenütt kielégítő. A gazdák azonban ott is elégedetlenek az árakkal s az állam támogatását kérik.

Argentiniában az új termés vetése már megindult. A pár hónappal ezelőtti aratás eredménye igen kedvező volt. Hivatalosan 9 millió quarterre becsülik az exportálandó felesleget. Németország már májusban jelentékeny mennyiségű argentinai búzát vásárolt kb. 150,000 tonna súlyban.

Ausztráliában a kilátások kedvezőtlenek. Esőhiány van s a termelt búzából alig van felesleg.

A *Szezei-csatorna* társaság 1921-ben 165 millió font nyereséget mutatott ki. Ebből 150 milliót osztalékokra fizettek, míg 15 millióval a tartalékszámát növelték. A csatorna forgalma ma már csaknem elérte a békeévek forgalmát. A vezetőség engedélyt kapott arra, hogy 150 millió kölcsönt vehessen fel az 1912-ben megállapított munkaprogramm még hátralékos részének lebonyolítására.

A nemzetgyűlési képviselők illetménye

Budapest, június 27. A nemzetgyűlés mai ülését *Gül* Gaszton elnök pontban 10 órakor nyitotta meg. Jelenti, hogy *Bozsik* Pál mandátuma ellen újabb panaszt adtak be, amelyet csatolnak az előbbi panaszhoz. Jelenti továbbá, hogy *Peyer* Károly mentelmi jogának megsértését jelentette be. *Peyert* Orsházán a rendőrség figyelte, azután a rendőrségre kísérték, ahonnan végzéssel elbocsátották, amely szerint Orsháza területét a legrövidebb időn belül el kell hagynia. Ebben mentelmi jogának megsértését látja.

Az ügyet kiadják a mentelmi bizottságnak. Az elnök indítványt tesz arra, hogy a napirend tárgyalására szánt időt úgy állapítsák meg, hogy a *Ház naponként 4 órást ülést tartson*.

Usety Ferenc a gazdasági bizottság előadója jelentést tesz a gazdasági bizottság javaslatáról, a nemzetgyűlés tagjainak és választott tisztviselőinek illetménymegállapítása tárgyában.

A múlt nemzetgyűlés gazdasági bizottsága azt a javaslatot terjesztette a nemzetgyűlés elé, hogy az új nemzetgyűlés tagjainak illetményét az új nemzetgyűlés állapítsa meg. Javasolja, hogy a nemzetgyűlés tagjainak illetményét 60.000 korona tiszteletdíjban és 20.000 korona lakáspénzben állapítsák meg. Nem fizetésemelésről van szó, hanem összhangba akarják hozni ezeket az illetményeket a VI. fizetési osztály illetményeivel. Régi usz alapján olyan illetményeket akarnak biztosítani, amelyek a szegényebb sorsú képviselőknek is rendes megélhetést biztosítanak.

A gazdasági bizottság határozati javaslatot terjeszt ezután a nemzetgyűlés elé, amely szerint a nemzetgyűlés a képviselők illetményeit akként állapítja meg, hogy a VI. fizetési osztályban lévő tisztviselők fizetésével összhangban legyenek.

Szabó József javasolja, hogy a gazdasági bizottság javaslatát fogadják el. Más országokban sokkal nagyobb fizetést kapnak a par-

lament tagjai. Így például a cseh képviselők illetménye 5000 szokol egy hónapra. Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint állapítsanak meg napidíjakat és ezeket a képviselők távollmaradása esetén vonják le.

Mint hogy a javaslatot írásban nem nyújtották be, elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

Az ülés újból való megnyitása után *Rassai* Károly az illetmény emelése mellett foglal állást. Javasolja, hogy annak a képviselőnek illetményét vonják le, aki háromszori névsorolvasásánál nincs jelen a nemzetgyűlésen.

Forster Elek kikélik azokkal a vádakkal szemben, mintha egyes nemzetgyűlési tagok csak úri passzióknak tekintenék a képviselőiséget. Hangoztatja, hogy az igazi úri ember vállalt kötelezettségének igyekszik megfelelni.

Elnök elrendeli a szavazást. A Ház az előadó javaslatát fogadja el *Szabó* József és *Farkas* Tibor indítványával szemben. *Rassai* Károly pótdíját a Ház szintén elfogadja.

Elnök jelenti, hogy a holnapi ülés végén az interpellációk előtt a belügyminiszter válaszolni fog *Benárd* Ágoston interpellációjára.

Napirendi javaslat szerint a legközelebbi ülés szerdán délelőtt lesz.

Az ülés háromnegyed 11 órakor ért véget.

A Ház alig háromnegyed óra alatt elintézte a nemzetgyűlési képviselők fizetésének felemelését. Erről *Huszár* Károly alelnök a következőket mondotta:

— A fizetésemelés teljes mértékben indokolt; minden korrupció alapferráa a képviselők nyomora. Azért, hogy éjszaka meghalassanak egy pamlogon, havonként 2500 koronát fizetnek ma Pesten az emberek. Most a felemelt fizetés mellett is 300 korona napidíj jut a képviselőknek, amiből igen nehéz megélni annak, akinek nincsen vagyona, sem pedig igazgatósági tagság nem járul hozzá. Tulajdonképpen nem is történt fizetésemelés, csak a régi pénz értékcsökkenésének némi nivelálása.

Nagy áresés az állatvásárban

A tegnapi ló és szarvasmarhavásár a meglepetések színhelye volt. Különösen a lóvásár okozott nagy meglepetést és üzleti veszteséget a kereskedőknek.

A lóvásárra igen nagy volt a felhajtás, beillett volna országos vásárnak is. Az oka az volt, hogy az antant részére jóvátételként lovakat vásárolnak s erre a hirre a vidéki lókupecek már előzőleg igen nagy tömeg lovat vásároltak össze, hogy majd itt a jóvátétel számára jó áron eladják.

Azonban beütött a nem várt hír; a jóvátétel számára Debrecen már beszoigáltatta a rá eső kontingenst, így most a lókereskedők nyakán maradt a sok megvásárolt ló.

Igyekeztek is gyorsan tudni rajtuk, de a nagy kínálat ellenére kereslet semmi sem volt. Olyan lovat, ami a múlt héten száztíz-ezer koronáért kelt el, most szívesen odaadták 65-70 ezer koronáért. A kereskedők rögtön odaadták a lovakat a vevőnek, amennyiért csak kérték, szinte futottak utána. Általában 30 százalékos áresés volt a lóvásárban.

A szarvasmarhapiacra szintén nagy felhajtás volt. A vásár hangulata végig nyomott volt. Itt is körülbelül 15-20 százalékkal estek az árak.

A legjobb minőségű vágó marha ára 75 koronáig ment kilonként, általános ár 60-70 korona. Szopós borju tartott volt. Ezt pesti szállításra vettek 80-90 korona között. Növendék marha 50-55 korona között cserélt gazdát, míg a fejős tehének ára erősen esett; ami a múlt héten 30 ezer korona volt, most 25 ezerért kelt el. Kereslet itt sem volt.

A lóvásárban — mint hírlik — egyes kereskedők a múlt héten nehéz százezreket kerestek, de ugyanezt a nyereséget leg többje elvesztette a tegnapi lóvásárban.

Tárgyalásaink Ausztriával

Bécs, június 28. A tegnapi napon a magyar-osztrák rekompensációs tárgyalások a befejezés reményével kecsgettettek, amennyiben a legtöbb kérdésben sikerült végleges megállapodást létesíteni a két ország között. Az utolsó pillanatban azonban a befejezés időpontja ismét eltolódott, amennyiben az osztrákok újabb követelésekkel állottak elő. A magyar delegátusok természetesen erre az újabb követelésre nem tudtak választ adni s ezért visszautaztak Budapestre, hogy újabb utasítást kérjenek.

Befejeződött a gyapjuvásár

A debreceni gyapjuvásár második napja teljesen üzletkötés nélkül telt el. A vásár bezárása után egyik budapesti kalapgyár vett több kisebb tételt kilonként 325-350 koronás áron, míg több más budapesti gyapjukereskedő több tételt előjegyeztetett.

A gyapjuvásár eredménye tökéletesen igazolta a gazdák álláspontját, hogy a gyapju-eladás eredménye csak *drverési vásár alapján érhető el* a mai viszonyok között, mikor egy a vevő, mint az eladó végsőkig ki akarja használni a konjunkturális hasznot. Ez a helyzet állott elő a debreceni vásáron is.

A megbízott kereskedők a vásáron tartózkodtak a vásárlástól, de a vásár bezárása után, mikor már nem kötelezi őket a kartellszerű tartózkodás a vásárlástól, bejelentették a vásárt a rendező vezetőségnek és a gazdák-nak, hogy a *vásár anyagára reflektálnak* s remélik, hogy üzletet, kötetst tudnak kötni. Így a tulajdonképeni üzlet csak a vásár után fog kifejlődni.

— **Városi hivatalok áthelyezése.** A város-házán a közművelődési ügyosztály és a főjegyzői hivatal hivatalos helyiségeit átcsereleik, s evéghől átalakítási munkálatok is folynak, melyek előreláthatólag három napig fognak tartani.

A „Munka“ cserkészek vacsorája

Nem tudom, melyik római író mondotta (mindig hadilábon álltam a classica philológiával), hogy a jó írónak kilenc évre kell félretennie munkáját s ha kilenc év után elolvassa jónak találja, ám — olvassa el másoknak is.

En a római tanácsot szeretném követni, hogy minél szebben és jobban írassak a „Munka“ csapat derék cserkészeiről, de sajnos, kilenc évig még sem várhatok, mert mit szólna hozzá a közönség, ha ilyen újságot talál nekem? Azután meg nem is annyira a cserkészekről akarok írni, mint inkább a vacsoráról s ha azt állítom, hogy kitűnő bogrács-gulyást, turós csuszát, csöröge fánkot ettem (pedig nem is volt választás), akkor kilenc év múlva sem írhatok meg mást. Ez azonban így magában véve semmi, mert hiszen ettem én már ennél nagyobb vacsorát is.

De ha azt is állítom, hogy a vacsora minden fogását, a bor utáni kitűnő feketekávéját is a cserkészek főzték, a vacsora kitűnő volt, a jelenvolt hölgyek sem találtak abban kifogásolni valót, akkor méltán bámulatba ejtem az olvasót és különösen a lányokat. Bizony jó lesz vigyázni azoknak a lányoknak, akik cserkészek esküdnek majd örök hűséget. Minden modernségük mellett is jó lesz, ha ki-kínéznak néha a konyhára, nehogy a jövőendő férjürem tanítsa meg őket főzni — szégyenszemre.

A vacsorán a legjóbizubben evett és beszélt Somossy László, a cserkészesapat patronusa, de a legtöbbet a gyorsírás kitűnő mestere, akinek beszédét sűrűn szakították meg helyesítő és biztató közbeszólások. Márton tanár ur keveselte a gulyásban a paprikát, Kanabé tanár ur ellenben azt mondta, hogy az afrikai álmokóros is felbred, ha eszik belőle. Juhász Géza biztos tudomásom szerint reggel fél négykor ment aludni. Ilyenek a költők... E sorok szerény írója pedig megesküdött, hogy csak akkor megy el megint cserkész vacsorára, ha meghívják.

Késeles

a szoboszlói szegényházban

Rendkívül érdekes bűnpert tárgyalt tegnap délelőtt a debreceni kir. törvényszék Visky Sándor elnökleite alatt működő büntetőtanácsa. A vádlott egy 67 éves hajduszoboszlói szegényházi ápoló volt, névszerint Kaszás Gábor. A vádirat szerint ez év márciusában Hajduszoboszlón az ottani szegényházban, szobátársát, Pálffy Ferencét haragjában egy rozsdás és életlen dohányvágó késsel megszurta, rajta egy 10 centiméteres sebet ejtett. Hogy a szurás halálos nem volt, az csupán annak köszönhető, miszerint a bicska rendkívül tompa és életlen volt. A vádat Balogh István kir. ügyész képviselte, míg a védelmet Benkő Lajos ügyvéd látta el.

Megállj Róza, most meggyógyítlak!

Elsőnek az öreg vádlottat, Kaszás Gábort hallgatja ki a bíróság. Elmondta, hogy a szegényházi szobátársa, egy öreg, félig hülye s összeférhetetlen, házsártos természetű asszony, állandóan veszekedett, perelt vele. Rendkívül nagyétű volt s mindig panaszkodott és szidta, hogy ellopja az ő ennivalóját, kenyereit. Őt ez a gyanúsítás — különben is hideglelés, beteges ember s hamar felingerlődik — rendkívül bántotta.

Egy nap ebéd után a kutra ment vizért, s míg oda volt, egy harmadik tárcuk újra ellopta az öreg asszony kenyerét a párnája alól. Mikor visszatért, Pálffy neki esett, atkozni kezdte, hogy miért lopta el a kenyerét. Erre ő rendkívül dühös lett, kirántotta kését s következő kiáltással:

Na megállj Róza, most meggyógyítlak — a nyakába szurt.

Pálffy német rögtön elborította a vér, összeesett. Súlyos sérüléséből azonban kigyógyult. — Nem akartam én megszurni, pláne agyon, — mondotta végül Kaszás, — csak megakartam ijeszteni a vén boszorkányt.

Elnök ekkor elébe tárja a rendőrség előtt tett vallomását, amelyben beismeri, hogy előre készült a késelesre. Ugyanis megunt a

szegényházi életet s rendes, törvényszéki fogházi kosztra vágyott s ezt így módon akarta elérni

A legjobb lakó volt...

Ezután a bűnpert egyetlen tanuját, Bódi Sándort hallgatták ki, aki szerint Kaszás volt a legjobb, legmegbízhatóbb szegényházi ápoló. Sem nem ivott, sem nem kártyázott; viselkedése ellen soha panasz fel nem merült, ezért bízták rá az öreg Pálffy német is, hogy vele legyen egy szobában.

Dr. Horváth Artúr törvényszéki orvos véleménye szerint a vádlott csak korlátoltan beszámítható:

A perbeszéd után a bíróság Kaszást erős felindulásban elkövetelt szándékos emberölés kísérletében mondotta ki bűnösnek s ezért egy évi börtönrre ítélte.

Az ítélet kihirdetése után az öreg Kaszás megszólalt:

— Állapítsuk meg tekintes bíró urak, — hogy sok ez nagyon. Hátha meg sem érem már azt az időt. Felebbezek kérem. Az ügyész súlyosbításért felebbezett.

NAPI HIREK

Szereplési viszketeg

bánt nem egy ujdonsült honatyát. Valóságos tülekedés folyik a sárgacsőrű ujoncok között, hogy ki jusson először szóhoz. Hogy milyen az alkalom, az nem számít. Az a fő, hogy másnap minden újságban ott virítson az eladdig ismeretlen szürke név s az otthonvalók, a választók elismerő bólgatás mellett olvassák az újságból, hogy mégis csak legény a talpán a követjük. Különösen az ellenzékiek fenyegetkednek, no mert a kerületben mindig azt hangoztatták, hogy küldjék csak be őket a törvényházba, majd megmutatják nekik, megmondják a szemébe az igazat akármelyik nagy urnak.

A szociáldemokraták a legelső ülésen komolyan, mondhatni méltóságteljesen viselkedtek. De egy-két nyughatatlan elvtárs szereplése már is kihívta a többség heves ellenmondását. Különös is, ha választási erőszakról panaszkodik olyan ember, aki cselekvő részese volt annak a paradicsomi korlátlan szabadságnak, amikor a választás úgy történt, hogy munkásekvártársnak meg burzsuinak egyaránt a kezébe nyomtak egy névsort s azt változtatás nélkül kellett bedobni a szavazóurnába. Az sem utolsó, mikor az országgházi pince, meg a Batthányipalota pribékjei hánytorgatják fel a mai internáló táborok létezését.

Legutóbb egy akarnok ifju demokráta avval akart népszerűsége szert tenni, hogy sokallotta a képviselőknek szánt 80 ezer koronás évi összi:letményt, arra hivatkozván, hogy ülőbb volna ezt a képviselői fizetésemelést a nyomor enyhítésére fordítani. Persze, az ifju óriás a „nemzetgyűlési frakció“ pénztárából, a milliányi munkás pártadófilléreiből szépen megélné képviselői fizetés nélkül is, de azt már nem gondolta meg, hogy a helyesen értelmezett demokrácia míg egyrészt megbecsüli a tisztességes munkát tisztességes díjazással, másrészt nem tűrheti, hogy a képviselői tisztségéből a szegény ember ki legyen rekesztve. Már pedig, ha a képviselő díja nem nyújt tisztességes megélhetést, akkor csak gazdag emberek engedhetik meg maguknak a képviselő-ség fényűzését, vagy pedig a t. honatyá más, kevésbé tisztességes utat és módot keres a megélhetésre; legjobb esetben nem teljesíti törvényhozói kötelességét, mert a kenyér megszerzése nem hagy időt neki arra, hogy részt vegyen a nemzetgyűlés munkájában.

A „dolgozó milliók“ képviselői csak akkor fogják a beljükhelyezett bizalomnak megfelelni, ha ezeknek a milliókknak az érdekében, ezek sanyaru sorsának javításán komolyan dolgoznak s a kormányon erre irányuló nehéz munkáját nem akadályozzák, — nem pedig akkor, ha csupán szerepelni, feltűnést kelteni akarnak, haszontalan fecsegéssel töltik az időt, csak heccet, botrányokat hajhásznak. Hagyják azt a főuri konspirálókknak és a radikál polgári duhajoknak. Elegen vannak ezek ő nélkülök is.

— **A Kormányzó Debrecenben.** Kiszivárgott hírek szerint Horthy Miklós Magyarország kormányzója július hó 3-án Debrecenbe jön és itt katonai szemlén vesz részt. A polgári hatóságokhoz mindaddig hivatalos értesítés nem érkezett.

— **Vöröskereszt közgyűlés.** Az országos magyar vöröskereszt egyesület debreceni választmánya Komlóssy Dezső elnökleite alatt holnap, csütörtökön délelőtt 11 orakor a városháza tanácskozó termében tartja ezidei rendes közgyűlését. Az elnökség kéri a tagokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg annál is inkább, mert igen fontos ügyek várnak elintézésre. A zárószámadáson és a költségelölírányzaton kívül ez a közgyűlés tölti be az elnöki állást s ugyancsak most egészítik ki a választmányt.

— **Magyarország és Trieszt.** A st. germaini szerződés Ausztriát arra kötelezi, hogy a szövetséges és társult hatalmak és a szomszédos államoknak forgalmi tekintetben minden kedvezményt megadjon, illetve azoknak árui a belföldi normák szerint kezeljék. Így azután Olaszország és Magyarország között a földrajzi szomszedság nélkül is meg van a közvetlen összeköttetés, vagyis a megcsontított Magyarország nincs megfosztva a trieszti Hinterland felhasználásának lehetőségétől. Fiume, amely a monarchia fennállása idejében Magyarország kikötője volt, Jugoszlávia magartartása miatt nem jön tekintetbe, míg Ausztria szerződésileg van kötelezve a tranzitforgalmat biztosítani. A régi monarchia statisztikai adatait és a mai Magyarország viszonyait véve alapul: Magyarország körülbelül öt millió líra értékű gyümölcsöt, zöldséget és mezőgazdasági terméket importálhat.

— **A Hoffmann féle hazaárulási per.** Pécsről jelentik: Hoffmann Ottó dr. hazaárulási perében ma Neudvich Andor polgármester tanu-vallomása után, melyben kijelentette, hogy Hoffmann őt a megszállás alatt arra igyekezett rávenni, hogy tegye magáévá a szociálistáknak az új törvényhatósági bizottság választására irányuló mozgalmát, — dr. Vargha főügyész mondotta el vádbeszédét. Utána dr. Lengyel Zoltán fejtette ki védőbeszédében, hogy a felségsértés vádját az ügyész is eljettette, tehát csak az a vád maradt, hogy Hoffmann Baranya megszállott részét a szerbek kezére akarta játszani. Ez a vád egyáltalában nem áll. Abban az időben, mikor a haza érdekében mások is a minket körülvevő államok felé orientálódtak, nem lehetett ezt bűnnek venni, mert a szomszéd államok felé való orientáció amennyire veszére lehet hazánknak, annyira használhat is. A bíróság este 8 órakor félbeszakította a tárgyalást és az ítélet kihirdetését szerda délelőttre tűzte ki.

— **Felfüggesztették a veszprémi kereskedelmisták érettségijét.** Kinos meglepetés érte a veszprémi kereskedelmi iskola érettségi előtt álló diákjait. A szóbeli érettségi kezdete előtt kultuszminiszteri távirat az érettségi felfüggesztette. Az eset előzményei még a választások alatt játszódtak le, amikor az iskola tanárát az udvaron álarcosok megtámadták és fejbeverték. Az incidens megtörténte után a veszprémi rendőrség hiába nyomozott, a tetteseket nem sikerült megkeríteni. A gyanu a kereskedelmistákra terelődött, akik ellen leg-szigorubb vizsgálatot folytatták le, de eredménytelenül.

— **Középiskolát Végeztek Egyéves Kereskedelmi Szaktanfolyama. VIII., Vas-utca 9. sz.,** amelyet Budapest székesfőváros közönsége tart fenn, az 1922/23. tanévre 120 hallgatót vesz fel. A szaktanfolyam célja az, hogy olyan férfiaknak és nőknek, akik a középiskolai érettségi vizsgálatot letették, vagy katonai tiszt-képző- vagy tanítóképzőintézetet végeztek, egy év alatt lehetőleg alapes kereskedelmi szakképzést nyújtson, amellyel kereskedelmi gyakorlati kenyérkereseti pályára léphetnek. A felvételt a szaktanfolyam igazgatóságához címzett folyamodványban augusztus hó 1-éig kell kérni. A rendes hallgatók leckeépénze évi 1600 K. Bővebb felvilágosítást a tanfolyam tájékoztatója nyújt, amely Budapest, VIII., Vas-utca 9. szám alatt a kapusnál 30 K-ér. kapható. Az igazgatóság postán is küld tájékoztatót 32 K előzetes beküldése ellenében.

Drágább a sör a bornál 100 és 150 százalékkal emelték az árakat

A kitűnően szervezett sörkartell, melynek tagjai a Dréher, Első Magyar Serfőző R. T., Hagenmacher, Polgári Serfőző R. T., és a Fővárosi Serfőző R. T. egyik napról a másikra 100 és 150 százalékkal emelték fel a sör árát. Az olcsóbb világos söröket 150 százalékkal emelték, míg a barna és nagyobb szeszirtalmu dupla söröket 100 százalékkal. A sörkartell az illetékes körökkel szemben arra hivatkozott, hogy az így felemelt sörárak is csupán százszorosát teszik a békebeli áraknak, míg a sör legfontosabb nyersanyaga az árpa ára békebelinek kétszázszorosára emelkedett.

A vendéglősök hiába tiltakoztak. Miután a fogyasztó közönségből élnek, igyekeztek azok érdekeit is megvédeni, de hasztalanul. A legtökeerősebb vendéglős is ki van szolgáltatva a kartellnek, mert ha szembehelyezkednek, megvonnák tőle a hitelt.

Hasonló alkalommal, egy évvel ezelőtt a vendéglősök országosan kimondották a sörre a bojkottot, de ezzel sem boldogultak a kartellel szemben, mert a kartell illetékes helyen érvesíteni tudta álláspontját s a vendéglősöknek végül is engedniük kellett.

A sörkartell eddig is nagy nyereséggel dolgozott s így érthetetlen a horribilis emelés, ami a közönség körében óriási visszatetszést és ingerültséget okozott. A vendégek egymást beszélnek le a sörivásról s a kimérések forgalma lényegesen megesappant. Sokan inkább bort isznak, ami egyáru, vagy még olcsóbb a sörnél. Egy liter 10-12 fokos homokbor ára vendéglőben 50-60 korona, jó óbor ára 80-100 korona, míg az állítólag 10 és fél fokos sör literje 73 koronába kerül. Ez az első eset, hogy a sör drágább, mint a bor s ha tekintjük, hogy a bortermelés mennyivel szövevényesebb s mennyivel nagyobb rizikóval jár, egyenesen érthetetlen közgazdasági jelentőséggel állunk szemben s nem tudjuk ennek más magyarázatát adni, mint a sörkartell gyalázatos kizsákmányoló kapzsiságát.

A debreceni vendéglősök tegnapi értekezletén a budapesti sörgyarak itteni képviselői: Fürst László és Márkus Jenő bejelentették a sör drágulását, de pozitíve nem nyilatkoztak az árakról. Miután a kartell 100 és 150 százalékkal emelt, a vendéglősök is ennyivel emeltek. Különben Debrecenben 50 százalékkal drágább a sör, mint Budapesten a vasúti fuvar-költség és a jegelés miatt.

A sörkartell egyes hírek szerint még ezzel az emeléssel sem elégedik meg s addig nem fog nyugodni, amíg a sörárakat az árpa árával nem hozza összhangba. Ez újabb 100 százalékos emelést jelentene. Nem valószínű, hogy a kartell megkísérelje ezt az újabb drágítást s remélhető az is, hogy ha a közönség összefog és bojkott alá veszi a sört, mégis csak kénytelenek lesznek árakat mérsékelni.

A „rég jó időkben” valóságos forrongás tört ki Münchenben, mikor a sör árát egy pfenninggel emelték. A közönség felháborodása olyan fenyegető színt öltött, hogy kénytelenek voltak a derék Bierhallék visszaállítani a régi árát. Ma már a hetvenhatedik börtöt nyuzzak a fogyasztónak, mire kezd meg sokalni a jätéket...

Tisztelt nagypipájú közvélemény! Hátha meg tudánk lenni sör nélkül?

— **Magyar-jugoszláv birtokcsere,** Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány arra számít, hogy legalább 10 ezer Magyarországon tartózkodó egyén fogja a jugoszláv állampolgárságot optálni. Ezeket az áttelepülőket Bácskában, Baranyában és a Rigómezőn fogják elhelyezni. A kisantant diplomáciai köréből szerzett értesülésünk szerint a szerb kormány a magyar kormánnyal érintkezésbe lépett ebben a kérdésben és reméli, hogy sikerülni fog a magyar kormánnyal megállapodást létre hozni a birtokcsere vonatkozáslag. Arról van szó ugyanis, hogy a Jugoszláviában tartózkodó magyar állampolgárok kicserélnék birtokait a Magyarországon tartózkodó és itt birtokkal rendelkező jugoszláv alattvalókkal.

Pénteken indul meg az indemnitási vita

Budapest, június 27. Az indemnitási törvényjavaslat részletes tárgyalását ma délután folytatta a nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága is, még ma délután végzett is a javaslattal úgy, hogy holnap a nemzetgyűlés elé kerülhet a bizottság jelentése és pénteken megindulhat a parlamentben az indemnitási vita.

Az ellenzék legnagyobb erősségét, Apponyi grófot nélkülözni kénytelen a vitában, mert

Apponyi végre megkapta a beutazási engedélyt Karlsbadba és néhány nap mulva elindul oda.

Egy hónapig tartózkodik ott, ezalatt pedig az indemnitási vita véget fog érni. Az ellenzék beleesett ismét abba a hibába, mint a választójognál, amikor mindent akart és semmit sem ért el. Most megint a régi taktikát követi és megint csalódás fogja érni.

Az ellenzéki pártok értekezletei

A Ház ülése után a szövetségelt ellenzék értekezletre jött össze, amelyen az indemnitással foglalkoztak. A vita során Andrassy gróf, Haller, Friedrich, budapesti Szabó és Grieger szólaltak fel.

A keresztény ellenzék a vitát nem szándékozik túlságosan hosszúra elnyújtani, különösen akkor nem, ha garanciát kap a kormánytól arra, hogy a kormányprogram feletti vitánál a választási visszaéléseket szövétehtik. Az értekezleten az üres kerületek kérdésével is foglalkoztak és elhatározták, hogy a Kállay pénzügyminiszter lemondásával megüresedett nyíregyházi kerületben Beniczky Ödönt léptetik fel, amennyiben ehhez Beniczky hozzájárul.

A másik értekezletet a demokraták, a Rassai-párt és a liberális pártok kivüliek tartották az I. számú bizottsági teremben és meggyeztek, hogy a liberálisok taktikai egységet

tanusítanak az indemnitás vitájában. A vitában a liberális ellenzék részt vesz, senkit a fel-szólalásban nem akadályoznak és magatartásukat a javaslaton történő módosításoktól teszik függővé.

A szociáldemokrata párt 8 pontban foglalta össze követeléseit és úgy volt, hogy ezt a deklarációt beszéd kíséretében Peidl Gyula, a vita megindulása előtt olvassa fel. A deklaráció azonban a holnapi ülésen napirend előtti felszólalás formájában fog megtörténni, amihez Gaál Gaszton, a Ház elnöke a szocialisták részéről megnyilvánult kérésre a legnagyobb készséggel hozzájárult.

A kormány még a nyári szünet előtt le akarja tárgyaltatni a főrendiház reformját, mert azt akarja, hogy ősszel már készen álljon a két kamarás parlament és az előkészületben levő törvényjavaslatok mindkét Ház retortáján menjenek keresztül.

Tájékoztatás a nemzeti hadseregről

Mint hogy a békeszerződés katonai tekintetben egészen új helyzetet teremtett, Belitska Sándor honvédelmi miniszter, tekintettel arra, hogy az egyes pártoknak igen sok új tagja van, kik az előző nemzetgyűlésnek katonai téren nyújtott tájékoztatásait nem ismerik, szükségesnek tartotta, hogy a pártokat a katonai kérdések felől tájékoztassa. Ez okból a miniszter ma délután 5 órakor megjelent az Ernszt-Wolff-párt, este fél 9 órakor az egy-séges párt helyiségében, hogy a törvénybevitel tájékoztatást a párt tagjainak megadja.

Széleskörű, minden részletre kiterjedő előadásában áttekinthető teljes képet adott a mostani katonai helyzetünkről. A miniszter a békeszerződés katonai rendelkezésének rövid összefoglalása után a m. kir. honvédség mostani szervezetét ismertette.

Ez a tervezet mindenben megfelel a békeszerződés rendelkezéseinek. Hét vegyes dandárból áll, melyhez az igazgatás ellátására hivatott szervek átmenetileg elszámoló szervek tartoznak. A honvédség kiegészítése dolgában a miniszter első sorban vázolta a kormánynak a hadkötelezettség fenntartása érdekében kifejtett tevékenységét. Az új kiegészítési rendszert bevezető törvényjavaslatnak törvényerőre való emelkedése után végre kellett hajtani a honvédségnek az új rendszer szerint való kiegészítését is. Ezt az év elején kielégítő eredménnyel végre is hajtották.

Elismerően nyilatkozik ennél a kérdésnél a hatóságoknak a toborzás körül kifejtett fáradságtalan buzgóságáért, kiemelte ifjúságunknak hazafias készségét. Megemlítette, hogy a kormány az első toborzás alkalmával önként jelentkezett egyének érdemei elismeréséről gondoskodni fog.

Attért ezután a miniszter az antant ellenőrzés kérdésére. Az ellenőrzést egy, a Zaccari olasz tábornok elnöklété alatt angol, francia, japán tagokból álló katonai ellenőrző bizottság hajtja végre. Az ellenőrzés közismerten súlyos terheket ró az országra. Annak költsége április 15-ig havi 30 millió koronára rugott.

Ettől az időponttól a bizottság létszámának apasztása következtében havi 18 millió koronára csökkent. A kormány mindent elkövetett, hogy az ellenőrzést már csak a nagy költségekre való tekintettel is lehetőleg meg-rövidítse. Erőltette még a miniszter a hadianyag gyártás kérdését is és kitért a honvédelmi tárca költségvetésének ismeretetésére is.

A miniszter előadásának befejezése után a képviselők különböző kérdéseket intéztek a miniszterhez, aki a kívánt felvilágosításokat megadta.

Rakovszky Iván belügyminiszter hivatalba lépése alkalmából a következő leiratot intézte a törvényhatóságokhoz:

— Az ország mai nehéz helyzetében csak a nemzet fentartására hivatott összes tényezőkh vallvetett kemény munkájával találhatjuk meg a nagy céljainkhoz vezető utat. Az alkotó termelő munkának legelső feltétele azonban a társadalmi összhang, a példás rend, a zavartalan nyugalom. Állásomnál fogva egyik legfőbb kötelességem, hogy gondosan őrködjem a közreud, a közbiztonság, a társadalmi béke megővésén és a legnagyobb eréllyel elfojtsak csirájában minden rendbontó törekvést. A törvényhatóságok iránt való régi nagyrabecsülésémmel fogva örömmre szolgál, hogy a közigazgatási törvényjavaslatokat én készíthetem elő, mert rendületlen meggyőződésemmel, hogy a reformok a törvényhatóságokban rejlő megbecsülhetetlen őserőt fokozni fogják.

Pécsről jelentik: Mirbach Antal báró a mohácsi választókerület nemzetgyűlési képviselőjének mandátumát Prakatur Tamás dr hívei, a választások után megtámadni készültek. A petícióhoz szükséges aláírásokat megszerezték és Prakatur Tamás hívei a mai napon adták át a nemzetgyűlés elnökének.

Alkalmi vétel!

Vagyonrendezés miatt sürgősen eladó konyhakertészetre kiválóan alkalmas kert, rajta kis lakóházal

Nemes-utca 7. sz.

A Nemes-utca párhuzamosan megy az István-utal és összeköti az Acél-utcát és a Margit-utcát.

A föld területe 950 négyszögöl.

Jelenleg felesbe van kiadva.

Ara 200 ezer kor.

Az adásvételi ügylet megköthető a Hajduföld szerkesztőségében, Piac-utca 59. délután 6 és 7 óra között.

— **Kostya János ékszerész váratlanul elhunyt** Gyásza van a debreceni kereskedővilágnak. Egyik köztisztviselőben álló régi tagja: **Kostya János** a keddre virradó éjszaka hirtelen elhunyt. Utközben érte a halál, a vasuti kocsi-ban. Az árumintavásár megtekintésére Budapestre járt s most nejevel és leányával utazott haza felé. Utközben elaludt és többé nem ébredt fel. Csaladtagjai is csak később vették észre, mikor költögetni próbálták. A 68 évet becsületos, szorgalmas munkával töltött kereskedő halála városzerte őszinte nagy részvétet keltett. A temetés ma délután 5 órakor lesz a római katolikus temető kápolnájából.

— **Sorsolás a képkiallításán.** A Müpartoló Egyesület kiállításán tegnap délután a sorsolás következő eredménnyel végződött: 117 sz. képet Török Barna 246 sz. tagsági jeggyel, 116 sz. képet dr Láng Nándor egyetemi tanár, 368 sz. tagsági jeggyel, 115 sz. képet dr Winkler Jenőné 87 sz. tagsági jeggyel, 114 sz. képet Kovács Lajosné Hüvelyes-u. 3. 121 sz. tagsági jeggyel, 111. sz. képet J-né Lukács Julia 26 sz. tagsági jeggyel nyerték. A sorsolás dr **Galánffy János** m. kir. közjegyző jelenlétében folyt le. A kiállítás ma délután 1 órakor zárul. A sorsoláson nyert és megvásárolt műveket tulajdonosaik sziveskedjenek délután 5 óráig a városháza nagytermében átvenni.

— **Öngyilkos lett, mert egyedül élt.** Tegnap reggel 5 óra után a 246. számú rendőr telefonon jelentette a rendőrségre, hogy a Kut-utca 40. szám alatt egy középkorú ember öngyilkos lett; felakasztotta magát az ajtófélfába vert szegre. Az öngyilkosságot **Varga István** városi kezelő vette észre, aki rögtön értesítette a közeli rendőrszemet. A rendőrség részéről dr **Balkányi Ede** tisztiorvos és dr **Jeszkó Ernő**, rendőrtisztviselő szálltak ki a helyszínére. Megállapítást nyert, hogy az életunt **Fésűs József** 45 éves nádudvari születésű földműves. Öngyilkosságának oka, mint hátrahagyott levelében hosszasan kifejti, az volt, hogy teljesen egyedül álló ember lévén, társasága, hozzátartozói nem voltak, magányosan pedig rendkívül unalmas és rideg volt az élete. Emiatt inkább a halált választotta, amelytől nagy boldogságot, örömet vár. Hulláját az egyetemi klinikai hullaházba szállították.

— **A Petőfi-centennárium.** A székesfőváros pénzügyi bizottsága ma délelőtt 11 órakor **Folkusházy Lajos** alpolgármester elnöklete alatt tárgyalta a Petőfi centennárium ügyét. A főváros a maga részéről kiegészítette a terveket, amelyeket annak idején a szociálpolitikai bizottság is tárgyalt és a tanács is foglalkozott az ügygel. A tervezetnek egyik nem ismert részlete az, hogy a régi Péterfi utca helyett a főváros javasolja, hogy a Koronaherceg-utcat nevezzék el Petőfi-utcának.

— **Mit táncolunk a jövő télen?** Erre a most már igazán aktuális és izgató kérdésre a párisi „Le Matin” adja meg a pontos és — el kell ismernünk — gyors feleletet, amikor a Párisban az elmúlt héten megtartott nemzetközi tánckongresszusról számol be. A Matin megírja, hogy ezen a kongresszuson már döntés történt arra nézve, hogy a jövő tél táncái detronizálják az eddigi táncokat és ezen a téren egészen új dolgokat mutattak be a résztvevők. Legnagyobb sikere a **Passetto** című táncnak volt, mely a spanyol valcer egy alakja, „tüzes, de amellet tisztességes.” A második helyre az **Onduladad** nevű tánc, a harmadikra az **Álomozston** és a **Girondella** kerültek, mely utóbbi a francia valcernek és a tangónak szerencsés keveréke. A Matin tudósítója beszámol még egy nagy sikerrel bemutatott táncról, a **Tádzs**-ról is, amely állítólag a tangó és a görög népies táncok keveredéséből született meg.

— **Lopás a fészekodugyárban.** A Tóth—Reményik—Sebestyén építési cég feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Margit-fürdő háta megott elterülő fészekodugyárban levő raktárának ablakát s ajtaját ismeretlen tettesek a múlt este ellopták. A rendőrség szigorú nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

— **A Magyar Cserkészszövetség IX.** (debreceni) kerülete ma, szerdan délután 6 órakor tartja június havi rendes intézőbizottsági gyűlését az áll. főreáliskola tanári szobájában.

— **A debreceni ipartestület** június 25-re hirdetett, de határozatképesség hiánya miatt meg nem tartott rendkívüli közgyűlése július hó 2-án, vasárnap d. e. 9 órakor fog a testület dísztermében megtartatni, amely alkalommal a már kitűzött tárgyakra nézve a jelenlevők számára való tekintet nélkül fog érvényes határozatot hozatni. — Elnökség.

— **Mert a rokonaival összeveszett.** Tegnap délelőtt öngyilkossági kísérlet történt a Fűvészkert-utca 10. szám alatt. Egy huszonkét éves, rendkívül érzékeny lelkületű cselédleány, **Szakáll Erzsébet** öngyilkossági szándékából zsirosszódát ivott. A gyorsan előhívott mentők beállították az egyetemi klinikai telepre, ahol ápolás alá vették. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. Tettét afeletti elkeseredésében követte el, hogy rokonaival előzőleg heves szeszszólalkozása volt. Érdekes, hogy a zsirosszódát épen abból a pohárból hajtotta fel, amelyet rokonaiktól kapott születésnap ajándékba, akik miatt most megakart válni az élettől.

— **Helvenőtűves öngyilkos.** Fekete Albert 75 éves püspökladányi lakos tegnap délután öngyilkossági szándékából felakasztotta magát s mire tettét észrevették és levágták a kötéltől, már kiszenvedett. Tettének oka betegsége, amely az utóbbi időben már igen nagy fájdalmakat okozott neki. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

NAPIREND

Szerda 1922 június 28

Prot.: Arslán, Kath.: Leó p.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 8—8 óráig.

Kollégiumi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, d. u 3—5-ig.

Csokonai-színház este nyolc órai kezdettel „Cigányszerelem” Hampel Ilonka vendég-felleptével.

Nyári színpad este 9 órakor a Magyar Házban

A jog- és pénzügyi bizottság ülése délután fél 4 órakor a városházán.

A katolikus Otthon választmányi ülése este 8 órakor.

A jog- és tisztviselőkör zártkörű klub-estélye este 9 órakor a Polgari Lövéldében.

— **Városi haszonbérletek árverése.** Tegnap délelőtt 11 órakor folyt le a városi haszonbérletek árverése a városháza tanácstermében **Zöld József** tanácsnok elnöklete alatt **Magoss György** tisztí főügyész, **Surgóth Jenő** gazd. főfelügyelő, **Nagy Dezső** és **Mayer Jenő** tb. főszámvevő jelenlétében. A Dorogma határában lévő 15 holdas Tiszafüzes kikiáltási ára 3830 korona volt s **Várady Julianna** 27,200 koronáért vette bérbe. Az új sertésvásártéri élelmiszerbódét **Bernád Györgyné** évi 30.000 koronáért kapta meg 5720 korona kikiáltási bérösszeg mellett. A guti 29 holdas kaszálóért **Trácsi László** évi 110,000 koronát fizet, kikiáltási bérösszege 4,800 korona volt. A legmagasabb bérösszeget **Almádi Béla** ígérte a látóképésáráért és a hozzátartozó 51 hold földért évi 721,000 korona bérösszeget fog fizetni. Ugy látszik, hogy az új bérlők előre latják a bekövetkező drágaságot.

— **A debreceni közönség végre kapott egy szücsmestert,** amely nemcsak a rendes divat dolgokat készíti, hanem a szörme festést is. — Magyarországon ilyen üzem még nincs, itt létezett a Diószegi- és Nyil-utca sarkán, odaadják például a vörös rókát nyersen és rövid idő alatt kapják vissza készen a gallert és karmantyut abban a színben ahogy tetszik, bár nem kell sokat irni róla rövidesen majd megismerik.

— **Új textilgyár Mohácson.** Mohácson 20 millió korona alaptőkével új selyemszövőgyár fog alakulni részvénytársasági alapon. Az alapításban a Magyar Olasz Bank, a Magyar Pamutipar R. T., a Kohner cég és a Hungaria Jaquard-árugyár R. T. vesznek részt. Az üzemet egy üresen álló állami épületben fogják elhelyezni.

— **A gyümölcsárusok kérelme.** A Hatvan-utca végére kitelepített gyümölcsárusok küldöttsége kereste fel tegnap délelőtt dr Tóth Emil tanácsnokot, a közrendészeti ügyosztály vezetőjét és előadták kérelmüket, hogy telepítsék őket vissza a város belterületére, mert így anyagilag tönkremennek s a közönség is kénytelen gyümölcsszükségletét a drágább üzletekben beszerezni. Dr Tóth Emil tanácsnok a küldöttségnek megígérte, hogy a legközelebbi tanácsülésen szóvá teszi kérelmüket s igyekezni fog érdekükben kedvező határozathozatalra bírni a tanácsot.

— **A Szepességi Iskolát Végzetek** Szövetségének Szervező Bizottsága kerü mindazon urakat és hölgyeket, akik a Szepességen bármely iskolát végeztek, vagy csak egy két évig is ott jártak iskolába, hogy lakcímüket közöljék a **Szepesi S övetséggel** Budapest, IV., Váci-utca 31. IV. emelet 20. sz.

— **Napsugár vagyonmentő-árverésre** mindennemű butor, berendezési-, használati-, ruházati tárgy, műtárgy, régiség stb. beadható folyó hó 28-ig, délelőtt-tönként 9—2 óráig, Piac-utca 10. l. alatt. Telefon 10—10. Tárgyak vidékről is be-küldhetők. Árverés: július 3, 4, 5-ikén.

— **Az erdélyi nyugdíjasok illetményei.** A román követség tudomására hozza mindazoknak a nyugdíjasoknak, akik román alattvalók, hogy 1922 július 1-ig repatriáltak kell magukat, mert ettől az időponttól kezdve román pénznemben kizárólag Romániában fogják illetményeiket kifizetni. Csak kivételes és kellően megokolt esetekben adnak engedélyt arra, hogy azok a nyugdíjasok, akik az említett időpontig nem költöztek át Romániába, nyugdíjilletményeiket a román pénzügyi hatóságoknál törvényesen meghatalmazott megbízottjuk útján vehessék fel. Magyarországon lakó román nyugdíjasoknak azokat tekintik, akik az említett időpontig román állampolgári okmányt (utlevélet) szereztek és mint ilyenek a főkonzulátusi jegyzékbe felvételtek.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Szerda: Cigányszerelem.
Csütörtök: Bánk bán.

Hampel Ilonka, a kecskeméti Katona József-színház tagja vendégszerepelt tegnap este a Csokonai-színházban. A **Bob herceg** címszerepét játszotta, a mindinkább klasszikussá érlelődő kedves és szép operett utca királyát amelynek stílusos megformálása épen azért, mert hagyományos, csak nagyon kivételes tehetségeknek ad lehetőséget arra, hogy új és friss értékekkel gazdagítsák. Hampel Ilonka különben rokonszenves képességei nem olyan méretűek, hogy soha nem látott értékekkel tudott volna örvendetes figyelmet kelteni: hangja tiszta ugyan és éneklési módra apróbb hibák leszámításával nem kellemetlen, de szopránja kisterjedelmű, alsó fekvésben fénytelen és felül erőtlén. Játéka nagyon korrekt, de nagyon hűvös is és bár rutinos, de a vidéki kis színpadok modorosságaitól nem mentes. Ahhoz pedig, hogy magával ragadón bájos, délceg és kévvel teli tudjon lenni, tulságosan is szürke; nem rossz, de nem is jó: semmitmondó. Táncja játéka-hoz hasonlatos: könnyebb figurákban rutinos, de hiányzik belőle a belsőség, az összefoglaló erő. Hampel Ilonka könnyebb fajsúlyú operettekben esetleg megállhatja helyét, a **Bob herceg**-ben bemutatkozni nem volt szerencsés választás.

Színház és mozgószínházak közleményei:

Hampel Ilonka ma a **Cigányszerelem**ben gyarapítja a tegnap elért nagy sikerét. A kiváló primadonna egy csapásra meghódította a közönséget kellemes hangjával, rutinos játékkal. Fellépnek még Szalma, Bródi, Szigeti, Kálmán, Csolnakossy, Heltay.

Fényes ballet előadás lesz vasárnap délelőtt a **Csokonai színházban.** Ch. Puccini Carola balletművendékei tartják klasszikus táncelőadásukat világvárosi nívón álló műsorral. Az előadás oly nagy érdeklődést váltott ki a közönség körében hogy ajánlatos a jegyekről jó

előre gondoskodni, a jegyeket az Apollo pénztára árusítja.

Dumas gróf Monte Christo című regényének folytatását a **Holt kéz** című kalandor regényt mutatja be ma az Apollo. A nagy műsor másik sláger képe **Pygmalion** Bernhard Shaw világhírű szerelmi regénye 5 felvonásban.

Asszony becsület. (Játék a halállal) c. olasz társadalmi dráma **Itala Manzini** új film-esíllag főszerzőjével, az **Urania** mai szenzációs műsora. A forró olasz ég alatt játszó szerelmi regény feszült érdeklődést vált ki a nézőből, oly műfajt mutatunk be, ami a szokásos sablonos drámáktól teljesen elüt. Ezenkívül **No de kérem** c. 2 felv. vigjáték, Előadások 7, 9. **Jön! Cabiria! Jön!**

SPORT

Ifjúsági díjmérkőzés. A debreceni ifjúsági egyesület 11 darab bronzéremért díjmérkőzést rendeznek. Eddig benevezett egyesületek: BTE, Törökvs. VI. kerületi SC, DISE, DSC, Vargakerti SC, Testvériség, Tisztviselőtelepi TE. A HTE visszavonta benevezését. A június 24-én tartott sorsolás eredménye a következő: **Július 2.** BTE—Vargakert, VI. ker.—DSC, Törökvs.—Testvériség **Július 9.** Vargakert—DISE, Tisztviselő—VI. kerület, Törökvs.—Testvériség, Jul. 16. Törökvs.—BTE, DSC—Tisztviselő, Vargakert—Testvériség, Jul. 23. Vargakert—DSC, BTE—Tisztviselő, VI. kerület—Törökvs. **Július 30.** Tisztviselő—Vargakert, Testvériség—BTE, Törökvs.—DSC, Aug. 6. BTE—DISE,

DSC—Testvériség, Vargakert—VI. kerület. — A sorsolást még nem fejezték be egészen. A benevezési díj 100, az óvás díj 50, egy-egy igazolás díja pedig 2 korona.

A **DMTK** szerdán este fél 7 órakor választmányi ülést tart a vasuti II. osztályu étteremben rendkívül fontos tárgysorozattal. A tagok pontosan jelenjenek meg.

Budapest válogatott—Keletmagyarország válogatott. Rendkívül érdekös s nagyjelentőségű mérkőzés kerül eldöntésre vasárnap a nagyerdői DTE sporttelepen. Budapest válogatott csapata a következő felállásban veszi fel a küzdelmet Keletmagyarország válogatott tizenegye ellen: Neuhaus (III. ker.)—Zatykó (Vasas), Kutik (33 FC)—Wilhelm (FTC), Kanyaurek (BTC)—Schmeng (BTC)—Heger (FTC), Rázsó (Ékszerész), Palcsok (III. ker.), Szentmiklóssy (Vasas), Berkes (Testvériség). A csapatban többszörös válogatott játékos van, így Neuhaus, Zatykó stb. A válogatott mérkőzés előtt 4 órai kezdettel a Törökszentmiklósi TE és a Nyiregyházi Törökvs játszik, hogy eldöntés, melyikjük kerüljön be az első osztályba.

A kerületi kapitány a következő felállási csapattal rendez triamérkőzést csütörtökön, a nagyerdői pályán délután 5 órakor.

I. csapat. Farkas—(DVSC), Fried II (DKASE, Glatz (DMTK)—Urbanovics (DTE) Szolárszky (DVSC) Vampetics (DVSC)—Fábray (DEC), Ókrós (DKASE), Főrizs (DTE), Molnár (DVSC).

II. csapat. Szabó (DTE)—Rott (DTE), Szolárszky (DVSC)—Ókrós (DEAC), Poroszlay (DEAC), Kántor (DMTK) Rottman (DMTK), Tolananszky (DVSC), Meriin (DMTK), Németh (DVSC) Fried I, (DKASE) Sipos bizáilitását a kerületi elnökség ügye döntéséig függőben tartotta.

Tartalékok: Gerő (DSE), Bertók (DVSC), Parlay (DTE).

A válogatott mérkőzést osztatlan nagy érdeklődés előzi meg.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Műtárgyakat

ugymint értékes festményeket, porcellánt, ezüst tárgyakat, régiségeket legmagasabb áron vásárol keresztényen műgyűjtő. Szappanos u. 16.

Hadiárvak

lovászati kiképzésre felvételek. Bővebb felvilágosítást nyújt a Hadigondozóiroda.

KUN JÓZSEF

kész- és műszerműves Ebeceen. Széchenyi-u. 1. szám

Házmestert

keresek készpénzfizetéssel és lakással, aki egy ló mellett kocsis teendőket is végez. Jelentkezhetnek Vár-u. 8.

Forgács István

műorás Bádógos-u.

Lekást

és teljes ellátást keres magános uri ember intelligensebb gyermektelen családnál vagy özvegy uri nőnél. Megkereséseket a kiadóba kérek „Csendes otthon” je géré.

Himzés

és mindennemű női fehérenemű varrás jutányosan elvállaltatik Erzsébet-utca 79. szám. Nyiriné.

Eladók

jókban levő keményfeszreknék és ágycak. Kállai Boeska-tér 5. sz.

Használt

butorok és antik szekrény eladók. Szent Anna-utca 5. emelet.

Csépiést

vállalok 10-es magánjáró gépemre, Kiss gépműhely. Erzsébet 20, Telefon 901.

Bélyegzőgyár és vésőtinteztet

PAULÓ I. Batthyányi-utca 22. Telefon 1365.

A tőzsde Magyar korona: 53 1/2.

Az üzletmenet esendesen indult, de az alaphangulat kellemes volt. Jelentősebb üzlet zárlatig nem fejlődött ki.

A valutapiac bizonytalanul indult, később megszilárdult.

Budapesti zárlat

Magyar hitel 2640, Osztrák hitel 620, Angol-Magyar 735, Leszámitoló bank 785, Magyar-Olasz 319, Jelz hitelbank 280, Hazai bank 655, Salgó 10750, Rimamurányi 8275, Köznai 1450, Déli vasút 3325, Államvasút 10700, Keresk. bank 7650, Általános takaréki 1250, Pesti hazai 26000, Borsod-miskolci 4425, Concordia 2825, Budapesti gőz. 8320, Gizella 2370, Hungária 2940, Viktória 11150, Boeska 9200, Kohó 9600, Általános közszén 17600, Urikányi 10850, Adria 12350, Atlantic 2575, Levante 9500, Trust 2725, Gaus-Danubius 80200, Ganz villamos 16400, Lipták 5.0, Nagy. acél 3450, Schlick 1180, Wörner 720, Brassói 7750, Izzó 9075, Spodium 2090, Hazai faterm. 2525, Klodid 3875, Erdő 730, Nasic 15000, Neuschl. Licht. 490, Orsz. fa 1405, Telefon 6190.

Valuták

Napoleon 3745—3775, Angol font 4403 4450, Dollár 985—995, Francia frank 8350—8400, Márka 286—296, Lira 4650—4750, Osztrák kor. 5.32—5.52, Rubel 2950—3050, Lei 620—80, Szokol 1890 10, Szejci frank 18350—19050, Korona dinár 1264—1274, Lengyel márka 2100—2200.

Devizák

Amsterdam 388—3, Koppenhága 18800, —19300, Krisztiania 15000—15600, London 4390—4490, Berlin 28600—29600, Milánó 4725—4775, Páris 8407—8457, Prága 1897 1917, Stockholm 25300—800, Svájc 18350—19050, Bécs 522—542, Zágráb 31300—32300, Newyork 991—1701.

Zürichi zárlat

Berlin 152,75 Holland 20250, Newyork 527, London 2330, Páris 4435, Milánó 251500, Brüsszel 4230, Prága 101250, Budapest 53 1/2, Zágráb 16900, Bukarest —, Varsó 1175, Bécs 375, Osztrák lebeljegzett 325.

Nemesfémek piaca,

Csekély forgalom mellett tartott. Ezüst korona 80—81, forint 212—15, 5 koronás 415—17, Napoleon 3760—790, 20 koronás magyar arany 3320—50.

Terménytőzsde.

A malnok tartózkodása, valamint a kedvezőbb időjárás miatt a kenyérmagvak lanyhák. A közvetítő kereskedelem néhány nagyobb tételt vásárolt. A takarmánycikk közül árpa és tengeri csekély forgalom mellett tartott. A zab tovább szilárdult, forgalom benne alig volt.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 3925—3975, fehérmegyei 3900—3925, pestmegyei 3900—3925, rozs 3200—3250, takarmányárpa 2800—2850, sörárpa 3650—800, köles 2800—2825, zab 3400—3550, tengeri

3700—3750, repce 44—46, Korpa 2150—2175.

Sertésjelentés.

Szabadvásári maradvány 318 sertés, érkezett 371 sertés, 46 süldő és 4 malac, eladott 174 sertés.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 195—210, könnyű 120—40.

Zártvásári maradvány 47, érkezett 38, eladott 1.

Árak: zsirsertés fiatal nehéz 180—86, könnyű 190.

Dollárt, ARANY, EZÜST
Simon Bankiroda DEBRECZEN, Kossuth-u. 11
Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.

Birinyi Róza
kifogástalanul fest, tisztít mindennemű ruhát legrovidebb idő alatt. Gyásruhát 24 óra alatt. Csapó-u. 17. Színházi átjáró.

Lipesei Szőrmeház
szőrmester SZŐRME MEGÓVÓ INTÉZET.
Elvállal minden e szakmába vágó munkákat Szőrmefestést és kikészítést. Speciál rókafejtést.

ÓLMOT
keres megvételre lapunk kiadóhivatala Piacz-u. 59.

Makulatur
5 kilogramos csomagoként kapható lapunk kiadóhivatalában. Kgr 34 K.

Eladó ház
Hunyadi-utca 22. számú ház eladó. Értekezni lehet Arany János utca 57. alatt.

Nehéz az élet,
jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt finom férfi ruhák állandóan kaphatók. Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Aranyért, Ezüstért
budapesti magas árakat fizetek Kramer Simonffy utca 17.

Gazdasági VAS
TELEFON: 6—20
Bakos István vas-kereskedésében. Csapó-utca 88. sz.

Alkalmazást nyer esti hat órától 10-ig
Kifutó
gyerek vagy lány lapunk kiadóhivatalában,

Vasabroncs
kisebb vagy nagyobb mennyiségben kapható Piacz-u. 59.

Ha olcsó és jó cipőt
akar venni, okvetlen nézze meg Kovács Vilmos raktárát az Iparkamara épületében a Törvényszékkal szemben a Turul cipőraktár volt vezetője.

Elcserélném
emeletes bérházamat olyan földszintes házzal, melyben csupán egy elfoglalható 5 szobás modern lakás van. Ez esetben öt szobás modern lakásomat azonnal átadnám. CIM A HAJDUFÖLD KIADÓHIVATALÁBAN, PIAC-UTCA 59.